

Kapittel 3. Kommunenes ansvar for helse- og omsorgstjenester

§ 3-1. Kommunens overordnede ansvar for helse- og omsorgstjenester

Kommunen skal sørge for at personer som oppholder seg i kommunen, tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester.

Kommunens ansvar omfatter alle pasient- og brukergrupper, herunder personer med somatisk eller psykisk sykdom, skade eller lidelse, rusmiddelproblem, sosiale problemer eller nedsatt funksjonsevne.

Kommunens ansvar etter første ledd innebærer plikt til å planlegge, gjennomføre, evaluere og korrigere virksomheten, slik at tjenestenes omfang og innhold er i samsvar med krav fastsatt i lov eller forskrift. Kongen kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om pliktens innhold.

Kommunens helse- og omsorgstjeneste omfatter offentlig organiserte helse- og omsorgstjenester som ikke hører under stat eller fylkeskommune.

Tjenester som nevnt i første ledd, kan ytes av kommunen selv eller ved at kommunen inngår avtale med andre offentlige eller private tjenesteytere. Avtalene kan ikke overdras.

0 Endres ved lov 16 juni 2017 nr. 55 (ikr. fra den tid Kongen bestemmer).

§ 3-2. Kommunens ansvar for helse- og omsorgstjenester

For å oppfylle ansvaret etter § 3-1 skal kommunen blant annet tilby følgende:

1. Helsefremmende og forebyggende tjenester, herunder:
 - a. helsetjeneste i skoler og
 - b. helsestasjonstjeneste
2. Svangerskaps- og barselomsorgstjenester
3. Hjelp ved ulykker og andre akutte situasjoner, herunder:
 - a. legevakt,
 - b. heldøgns medisinsk akuttberedskap,
 - c. medisinsk nødmeldetjeneste, og
 - d. psykososial beredskap og oppfølging.
4. Utredning, diagnostisering og behandling, herunder fastlegeordning
5. Sosial, psykososial og medisinsk habilitering og rehabilitering
6. Andre helse- og omsorgstjenester, herunder:
 - a. helsetjenester i hjemmet,
 - b. personlig assistanse, herunder praktisk bistand og opplæring og støttekontakt og
 - c. plass i institusjon, herunder sykehjem.
7. Dagaktivitetstilbud til hjemmeboende personer med demens.

For å oppfylle ansvaret etter § 3-1 skal kommunen ha knyttet til seg leger, sykepleiere, fysioterapeuter, jordmor, helsesykepleiere, ergoterapeuter og psykologer. Kongen i statsråd kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om krav til innhold i tjenestene etter bestemmelsen her, herunder bestemmelser om kompetansekrav for ulike typer tjenester.

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om fastlegeordningen, herunder om kvalitets- og funksjonskrav og om adgangen til suspensjon av fastlegeordningen.

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om privat helse- og omsorgsvirksomhet i kommunen, herunder om kvalitets- og funksjonskrav. Dette gjelder også private tjenesteytere som ikke har avtale med kommunen.

0 Endret ved lover 2 juni 2017 nr. 34 (ikr. 1 okt 2017), 16 juni 2017 nr. 55 (ikr. 1 jan 2018 iflg. res. 16 juni 2017)

nr. 777), 20 des 2018 nr. 113 (ikr. 1 jan 2019 iflg. res. 20 des 2018 nr. 2060), 16 juni 2017 nr. 55 som endret ved lov 20 des 2018 nr. 113 (ikr. 1 jan 2020 iflg. res. 16 juni 2017 nr. 777), 21 juni 2019 nr. 45 (ikr. 1 jan 2020 iflg. res. 21 juni 2019 nr. 790). Endres ved lov 16 juni 2017 nr. 55 (ikr. fra den tid Kongen bestemmer).

§ 3-2 a. Kommunens ansvar for tilbud om opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester

Kommunen skal tilby opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester dersom dette etter en helse- og omsorgsfaglig vurdering er det eneste tilbudet som kan sikre pasienten eller brukeren nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester.

Kommunen skal gi forskrift med kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester. Forskriften skal også omfatte pasienter og brukere som vil være best tjent med langtidsopphold, men hvor kommunen vurderer at vedkommende med forsvarlig hjelp kan bo hjemme i påvente av langtidsopphold. Forskriften skal videre regulere hvordan kommunen skal følge opp pasienter eller brukere som venter på langtidsopphold.

[Kongen gir forskrift med kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester. Forskriften skal også omfatte pasienter og brukere som vil være best tjent med langtidsopphold, men hvor kommunen vurderer at vedkommende med forsvarlig hjelp kan bo hjemme i påvente av langtidsopphold.]¹

Kommunen skal treffe vedtak om kriteriene etter andre ledd er oppfylt. Kommunen skal føre ventelister over pasienter og brukere som venter på langtidsopphold etter andre ledd.

- 0 Tilføyd ved lov 17 juni 2016 nr. 45 (ikr. 1 juli 2016 iflg. res. 17 juni 2016 nr. 729, gjelder første og annet ledd). Endret ved lov 17 juni 2016 nr. 45 (ikr. 1 juli 2017 iflg. res. 16 juni 2017 nr. 745, gjelder fjerde ledd). Endres ved lov 17 juni 2016 nr. 45 (ikr. fra den tid Kongen bestemmer, gjelder tredje ledd).

- 1 Ikr. fra den tid Kongen bestemmer.

§ 3-2 b. Kommunens ansvar for tannhelsetjenester til bestemte pasient- og brukergrupper

- 0 Tilføyes ved lov 16 juni 2017 nr. 55 (ikr. fra den tid Kongen bestemmer).

§ 3-3. Helsefremmende og forebyggende arbeid

Kommunen skal ved ytelse av helse- og omsorgstjenester fremme helse og søke å forebygge sykdom, skade og sosiale problemer. Dette skal blant annet skje ved opplysning, råd og veiledning.

Helse- og omsorgstjenestene skal bidra i kommunens folkehelsearbeid, herunder til oversikten over helsetilstand og påvirkningsfaktorer etter folkehelseloven § 5.

Helse- og omsorgstjenesten skal arbeide for at det blir satt i verk velferds- og aktivitetstiltak for barn, eldre og funksjonshemmede og andre som har behov for det.

§ 3-3 a. Kommunens ansvar for å forebygge, avdekke og avverge vold og seksuelle overgrep

Kommunen skal ha særlig oppmerksomhet rettet mot at pasienter og brukere kan være utsatt for, eller kan stå i fare for å bli utsatt for, vold eller seksuelle overgrep. Kommunen skal legge til rette for at helse- og omsorgstjenesten blir i stand til å forebygge, avdekke og avverge vold og seksuelle overgrep.

§ 3-4. Kommunens plikt til samhandling og samarbeid

Kommunens ansvar etter § 3-1 første ledd innebærer plikt til å legge til rette for samhandling mellom ulike deltjenester innad i kommunen og med andre tjenesteytere der dette er nødvendig for å tilby tjenester omfattet av loven her.

Kommunen skal samarbeide med fylkeskommune, regionalt helseforetak og stat, slik at helse- og omsorgstjenesten i landet best mulig kan virke som en enhet.

0 Endres ved lov 16 juni 2017 nr. 55 (ikr. fra den tid Kongen bestemmer).

§ 3-5. Kommunens ansvar for øyeblikkelig hjelp

Kommunen skal straks tilby eller yte helse- og omsorgstjenester til den enkelte når det må antas at den hjelp kommunen kan gi er påtrengende nødvendig. Kommunens ansvar for øyeblikkelig hjelp etter første punktum gjelder undersøkelse, behandling eller annen hjelp som det er forsvarlig at kommunen yter.

Plikten til å yte øyeblikkelig hjelp etter første ledd inntreffer ikke dersom kommunen vet at nødvendig hjelp vil bli gitt av andre som etter forholdene er nærmere til å gi den i tide.

Kommunen skal sørge for tilbud om døgnopphold for helse- og omsorgstjenester til pasienter og brukere med behov for øyeblikkelig hjelp. Plikten gjelder kun for de pasienter og brukere som kommunen har mulighet til å utrede, behandle eller yte omsorg til.

Kongen i statsråd kan i forskrift fastsette nærmere bestemmelser om innholdet i plikten etter første til tredje ledd, herunder hvilke pasient- og brukergrupper som skal omfattes av tilbudet.

§ 3-6. Kommunens ansvar overfor pårørende

Til personer med særlig tyngende omsorgsarbeid skal kommunen tilby nødvendig pårørendestøtte blant annet i form av:

1. opplæring og veiledning
2. avlastningstiltak
3. omsorgsstønning

0 Endret ved lov 2 juni 2017 nr. 34 (ikr. 1 okt 2017).

§ 3-7. Boliger til vanskeligstilte

Kommunen skal medvirke til å skaffe boliger til personer som ikke selv kan ivareta sine interesser på boligmarkedet, herunder boliger med særlig tilpasning og med hjelpe- og vernetiltak for dem som trenger det på grunn av alder, funksjonshemming eller av andre årsaker.

§ 3-8. Brukerstyrt personlig assistanse

Kommunen skal ha tilbud om personlig assistanse etter § 3-2 første ledd nr. 6 bokstav b, i form av praktisk bistand og opplæring, organisert som brukerstyrt personlig assistanse.

§ 3-9. Helse- og omsorgstjenester for innsatte i fengsler i kriminalomsorgen

I de kommunene hvor det ligger fengsler i kriminalomsorgen skal kommunen ha tilbud om helse- og omsorgstjenester for de innsatte.

§ 3-9 a. Helse- og omsorgstjenester for barn plassert utenfor hjemmet etter barnevernloven

Kommunen skal ha tilbud om nødvendige helse- og omsorgstjenester for barn som er plassert utenfor hjemmet etter barnevernloven.

0 Tilføyd ved lov 16 juni 2017 nr. 53 (ikr. 1 juli 2017 iflg. res. 16 juni 2017 nr. 762).

§ 3-10. Pasienters og brukeres innflytelse og samarbeid med frivillige organisasjoner

Kommunen skal sørge for at representanter for pasienter og brukere blir hørt ved utformingen av kommunens helse- og omsorgstjeneste.

Kommunen skal sørge for at virksomheter som yter helse- og omsorgstjenester omfattet av loven her, etablerer systemer for innhenting av pasienters og brukeres erfaringer og synspunkter.

Helse- og omsorgstjenesten skal legge til rette for samarbeid med brukergruppenes organisasjoner og med frivillige organisasjoner som arbeider med de samme oppgaver som helse- og omsorgstjenesten.

Kommuner innenfor forvaltningsområdet for samisk språk, jf. sameloven § 3-1 nr. 1, skal i tillegg til det som fremgår av første og andre ledd, sørge for at samiske pasienters eller brukeres behov for tilrettelagte tjenester blir vektlagt ved utforming av tjenesten. Dette gjelder også den enkeltes utvidede rett til bruk av samisk språk i helse- og omsorgstjenesten etter sameloven § 3-5.

Kapittel 4. Krav til forsvarlighet, pasientsikkerhet og kvalitet

§ 4-1. Forsvarlighet

Helse- og omsorgstjenester som tilbys eller ytes etter loven her skal være forsvarlige. Kommunen skal tilrettelegge tjenestene slik at:

- a. den enkelte pasient eller bruker gis et helhetlig og koordinert helse- og omsorgstjenestetilbud,
- b. den enkelte pasient eller bruker gis et verdig tjenestetilbud,
- c. helse- og omsorgstjenesten og personell som utfører tjenestene blir i stand til å overholde sine lovpålagte plikter og
- d. tilstrekkelig fagkompetanse sikres i tjenestene.

Kongen i statsråd kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om kommunens plikt etter første ledd bokstav d.

§ 4-2. Kvalitetsforbedring og pasient- og brukersikkerhet

Enhver som yter helse- og omsorgstjeneste etter loven her skal sørge for at virksomheten arbeider systematisk for kvalitetsforbedring og pasient- og brukersikkerhet.

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om plikten etter første ledd, herunder krav til politisk behandling av kvalitetskrav i kommunestyret eller annet folkevalgt organ.

Investering inventar			Alt. 3, en etg.			kommentar	Alt. 1 & 2, to etg.			
			prisforslag	antall	sum		prisforslag	antall	sum	
Legekontor	kontorpakke	hev/senk 2xreol 1xskuff	12 500	2 kr	25 000		12 500	3 kr	37 500	
	kontorstol		5 000	2 kr	10 000		5 000	3 kr	15 000	
	samtale	mindre bord 4xstol	4 000	1 kr	4 000		4 000	1 kr	4 000	
	besøksstoler lege	m/armlene	800	4 kr	3 200		800	6 kr	4 800	
	undersøkelsesbenk	lege	15 000	2 kr	30 000		15 000	3 kr	45 000	
	GU-benk		25 000	1 kr	25 000		25 000	1 kr	25 000	
	velferdsteknologi		15 000	2 kr	30 000		15 000	3 kr	45 000	
	lampe, u.s		6 000	1 kr	6 000		6 000	1 kr	6 000	
skadestue	undersøkelse-benk			1 kr	-	tas med		1 kr	-	
	krakker m/hjul		1 000	2 kr	2 000		1 000	2 kr	2 000	
	trillebord stål		2 500	1 kr	2 500		2 500	1 kr	2 500	
	lampe, u.s		6 000	1 kr	6 000		6 000	1 kr	6 000	
venterom /ventesoner	sofa, stoler, bord		30 000	1 kr	30 000		30 000	1 kr	30 000	
	minikjøkken		10 000	1 kr	10 000		10 000	1 kr	10 000	
	stoler gang		800	9 kr	7 200		800	5 kr	4 000	
	småbord		1 000	2 kr	2 000		1 000	1 kr	1 000	
	knaggrekke		800	1 kr	800		800	1 kr	800	
	informasjon/avutstyr		10 000	1 kr	10 000		10 000	1 kr	10 000	
helsesekretær	labstol			1 kr	-	innkjøp 2020		1 kr	-	
	tørr sterilisering			1 kr	-	innkjøp 2020		1 kr	-	
	dekominator		40 000	1 kr	40 000		40 000	1 kr	40 000	
	skap benker lab		20 000	1 kr	20 000		20 000	1 kr	20 000	
	skap benker medrom		10 000	1 kr	10 000		10 000	1 kr	10 000	
	medisinskap			1 kr	-	innkjøp 2019		1 kr	-	
	ergonomisk gulvmatte		2 400	1 kr	2 400		2 400	1 kr	2 400	
	rett hev/senk		4 500	2 kr	9 000		4 500	2 kr	9 000	
kontorstol		5 000	1 kr	5 000	tar med ett stk	5 000	1 kr	5 000		
kopi arkivrom	arkivrom	skap	4 500	1 kr	4 500		4 500	1 kr	4 500	
	kopimaskin									
garderober	skap		5 000	2 kr	10 000		5 000	2 kr	10 000	
	knaggrekke		800	2 kr	1 600		800	2 kr	1 600	
	skittentøy	stativ								
bøttekott	3 sekker		850	1 kr	850		850	1 kr	850	
	vaskemaskin	arbeidsklær	8 000	1 kr	8 000		8 000	1 kr	8 000	
	vaskemaskin	mopper	20 000	1 kr	20 000		20 000	1 kr	20 000	
helsestasjon	hyller		2 500	1 kr	2 500		2 500	1 kr	2 500	
	kontorpakke	hev/senk 2xreol 1xskuff	12 500	kr	-	ok	12 500	kr	-	
	kontorstol		5 000	kr	-	ok	5 000	kr	-	
psykisk helse	benk helsestasjon			kr	-	ok		kr	-	
	kontorpakke	hev/senk 2xreol 1xskuff	12 500	2 kr	25 000		12 500	2 kr	25 000	
	kontorstol		5 000	2 kr	10 000		5 000	2 kr	10 000	
	besøksstoler	m/armlene	800	4 kr	3 200		800	4 kr	3 200	
leder helsetjenesten	småbord		1 000	2 kr	2 000		1 000	2 kr	2 000	
	kontorpakke	hev/senk 2xreol 1xskuff	12 500	1 kr	12 500		12 500	1 kr	12 500	
	kontorstol		5 000	1 kr	5 000		5 000	1 kr	5 000	
	samtale	mindre bord 4xstol	4 000	1 kr	4 000		4 000	1 kr	4 000	
	konferansebord	2xrett del 2x halvmåne	7 200	1 kr	7 200		7 200	1 kr	7 200	
	stoler	m armlene	825	8 kr	6 600		825	8 kr	6 600	
møte pauserom	audiovisuelt utstyr/velferstekn	konferanserom	20 000	1 kr	20 000		2 200	1 kr	2 200	
	skjen/skap møte/pauserom	925 mm høyde, rombredde	2 500	3 kr	7 500		2 500	3 kr	7 500	
	gardiner/skjerming		2 000	18 kr	36 000		2 000	25 kr	50 000	
annet	transport, montering, div mm		30 000	1 kr	30 000		30 000	1 kr	30 000	
	adgangskontroll		50 000	1 kr	50 000		80 000	1 kr	80 000	
	uforutsette utgifter		160 000	1 kr	160 000		200 000	1 kr	200 000	
					kr 726 550					
						kr 837 650				

5. Renhold.
 Årlige renholdskostnader, ca. kr. 310,-/m²/år, inkl. sos.kostn.etc.
 Årlige renholdskostnader(egen regi): kr. 310,-/m² x 522 m² = kr. 161.820,-/år
6. Strøm, til lys, varme, ventilasjon etc.
 Årlig strømforbruk = ca. 200 kWh/m²/år
 Årlige strømkostnader = 200 kWh/m²/år x 1,0 kr./kWh x 522 m² = kr. 104.400,-/år
7. Adm., regnskap etc.
 Årlige kostnader til administrasjon, regnskap etc. = kr. 35,-/m²/år
 Årlige kostnader til adm., regnskap etc. = 35,-/m²/år x 522 m² = kr. 18.270,-/år
-
- Sum, totalt, årlige kostnader, alternativ 1 = kr. 1.282.721,-/år**

Alternativ 2, bygg i 2 etasjer, ekskl. tannklinikkk:

1. Avskrivning kapital.
 Dagens anskaffelsesverdi av bygningen = kr. 14.994.720,- eks. mva.(jfr. Norconsult)
 + byggelånsrenter i byggetid, = ca. kr. 380.000,- = kr. 15.374.720,-.
 Avskrivningstid 30 år, dvs. 3,33 % pr. år. Restverdi = kr. 3.000.000,-.
 Årlig avskrivning: (15.374.720 - 3.000.000)kr / 30 år = kr. 412.490,-/år
2. Rentekostnad.
 Rentefot 4,0 %.
 Årlige rentekostnader = ((15.374.720 + 3.000.000)kr / 2) x 0,04 = kr. 367.495,-/år
3. Vedlikehold/serviceavtaler/drift, kommunale avgifter, forsikring, etc.
 Årlig vedlikehold/drift etc. i gjennomsnitt = kr. 250,-/m²/år.
 Årlige vedlikeholdskostnader: 250,- kr./m²/år x 467 m² = kr. 116.750,-/år
4. Driftskostnader heis.
 Årlige driftskostnader heis, RS = kr. 15.000,-/år
5. Renhold.
 Årlige renholdskostnader, ca. kr. 310,-/m²/år, inkl. sos.kostn.etc.
 Årlige renholdskostnader(egen regi): kr. 310,-/m² x 467 m² = kr. 144.770,-/år
6. Strøm, til lys, varme, ventilasjon etc.
 Årlig strømforbruk = ca. 200 kWh/m²/år
 Årlige strømkostnader = 200 kWh/m²/år x 1,0 kr./kWh x 467 m² = kr. 93.400,-/år
7. Adm., regnskap etc.
 Årlige kostnader til administrasjon, regnskap etc. = kr. 35,-/m²/år
 Årlige kostnader til adm., regnskap etc. = 35,-/m²/år x 467 m² = kr. 16.345,-/år
-
- Sum, totalt, årlige kostnader, alternativ 2 = kr. 1.166.250,-/år**

Alternativ 3, bygg i 1 etasje, inkl. tannklinik:

1. Avskrivning kapital.
Dagens anskaffelsesverdi av bygningen = kr. 14.211.857,- eks. mva.(jfr. Norconsult)
+ byggelånsrenter i byggetid, = ca. kr. 360.000,- = kr. 14.571.857,-.
Avskrivningstid 30 år, dvs. 3,33 % pr. år. Restverdi = kr. 3.000.000,-.
Årlig avskrivning: $(14.571.857 - 3.000.000) \text{kr} / 30 \text{ år} = \underline{\text{kr. 385.728,-/år}}$
 2. Rentekostnad.
Rentefot 4,0 %.
Årlige rentekostnader = $((14.571.857 + 3.000.000) \text{kr} / 2) \times 0,04 = \underline{\text{kr. 351.437,-/år}}$
 3. Vedlikehold/serviceavtaler/drift, kommunale avgifter, forsikring, etc.
Årlig vedlikehold/drift i gjennomsnitt = kr. 250,-/m²/år.
Årlige vedlikeholdskostnader: $250,- \text{kr./m}^2/\text{år} \times 460 \text{ m}^2 = \underline{\text{kr. 115.000,-/år}}$
 4. Renhold.
Årlige renholdskostnader, ca. kr. 310,-/m²/år, inkl. sos.kostn.etc.
Årlige renholdskostnader(egen regi): $\text{kr. 310,-/m}^2 \times 460 \text{ m}^2 = \underline{\text{kr. 142.600,-/år}}$
 5. Strøm, til lys, varme, ventilasjon etc.
Årlig strømforbruk = ca. 200 kWh/m²/år
Årlige strømkostnader = $200 \text{ kWh/m}^2/\text{år} \times 1,0 \text{ kr./kWh} \times 460 \text{ m}^2 = \underline{\text{kr. 92.000,-/år}}$
 6. Adm., regnskap etc.
Årlige kostnader til administrasjon, regnskap etc. = kr. 35,-/m²/år
Årlige kostnader til adm., regnskap etc. = $35,- \text{kr./m}^2/\text{år} \times 460 \text{ m}^2 = \underline{\text{kr. 16.100,-/år}}$
-
- Sum, totalt, årlige kostnader, alternativ 3 = kr. 1.102.865,-/år**

Med vennlig hilsen
Rødøy kommune Teknisk etat

Kjetil Hansen
teknisk sjef

Investeringer og drift ved de ulike alternativene, kalkyle

Investeringer	2 etg m/t	2 etg u/t	1 etg
Investeringer bygg	19 982 974	18 265 975	17 441 825
Investeringer inventar	837 650	837 650	726 550
Sum investeringer	20 820 624	19 103 625	18 168 375

Endring årlige driftskostnader bygg m/inventar	2 etg m/t	2 etg u/t	1 etg
Avskrivning bygg	457 957	412 490	385 728
Avskrivning inventar	55 843	55 843	48 437
Rentekostnad bygg	394 774	367 495	351 437
Rentekostnad inventar	33 506	33 506	29 062
Vedlikehold, drift bygg	130 500	116 750	115 000
Driftskostnader heis	15 000	15 000	-
Renhold	161 820	144 770	142 600
Strøm	104 400	93 400	92 000
Admin	18 270	16 345	16 100
Reduserte driftsutgifter bygg Kila	9 500	9 500	9 500
Sum endring årlige driftskostnader bygg/inv	1 381 570	1 265 099	1 189 864

Endring årlige driftskostnader tjenesteprod.	2 etg m/t	2 etg u/t	1 etg
Oppbemanning leger	1 280 000	1 280 000	1 280 000
Reise tilsyn/legevakt	60 000	60 000	60 000
Reise møter/samarbeid	30 000	30 000	30 000
Sum endring årlige driftskostnader tjenesteprod.	1 370 000	1 370 000	1 370 000

Sum endring årlige driftskostnader	2 751 570	2 635 099	2 559 864
---	------------------	------------------	------------------